

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

8. října 2020 *

„Řízení o předběžné otázce – Životní prostředí – Nařízení (ES) č. 1107/2009 – Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh – Mimořádná opatření – Oficiální informace Evropské komisi – Směrnice (EU) 2015/1535 – Postup při poskytování informací v oblasti technických předpisů – Neonikotinoidy – Ochrana včel – Zásada loajální spolupráce“

Ve věci C-514/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Francie) ze dne 28. června 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 8. července 2019, v řízení

Union des industries de la protection des plantes

proti

Premier ministre,

Ministre de la Transition écologique et solidaire,

Ministre des Solidarités et de la Santé,

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,

Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail,

za přítomnosti:

Association Générations futures,

Union nationale de l'apiculture française (UNAF),

Syndicat national de l'apiculture,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, L. Bay Larsen (zpravodaj), C. Toader, M. Safjan a N. Jääskinen, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

* Jednací jazyk: francouzština.

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Union des industries de la protection des plantes J.-P. Chevallierem, avocat,
- za Union nationale de l'apiculture française (UNAF) B. Fauem, avocat,
- za Syndicat national de l'apiculture F. Lafforguem a H. Baronem, avocats,
- za francouzskou vládu A.-L. Desjonquères a E. Leclercem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi F. Castilla Contreras a M. Jáuregui Gómez, jakož i A. Dawesem a I. Naglisem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 4. června 2020,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. 2015, L 241, s. 1), jakož i článků 69 a 71 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. 2009, L 309, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Union des industries de la protection des plantes (Svaz podniků působících v odvětví ochrany rostlin) na straně jedné a Premier ministre (předseda vlády), ministre de la Transition écologique et solidaire (ministr ekologické a solidární transformace), ministre des Solidarités et de la Santé (ministr solidarity a zdravotnictví), ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (ministr zemědělství a potravinářství), jakož i Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (národní agentura pro bezpečnost potravin, životního prostředí a práce, Francie) na straně druhé týkajícího se zákazu používání přípravků na ochranu rostlin, které obsahují jednu nebo více účinných látek ze skupiny neonikotinoidů a osiva ošetřeného těmito přípravky.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2015/1535

- 3 Článek 5 odst. 1 a 2 směrnice 2015/1535 stanoví:

„1. S výhradou článku 7 sdělí členské státy neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu [...]; členské státy současně Komisi sdělí důvody, pro které je nezbytné takový technický předpis přijmout, pokud již nebyly uvedeny v samotném návrhu.

[...]

Pokud návrh technického předpisu směřuje k omezení uvádění chemické látky, přípravku nebo výrobku na trh nebo jejich používání z důvodu ochrany veřejného zdraví, spotřebitelů nebo životního prostředí, předají členské státy rovněž buď přehled všech příslušných údajů o příslušné látce, přípravku nebo výrobku a o známých a dostupných náhražkách, nebo odkazy na ně, jsou-li takové údaje dostupné, a sdělí předpokládané účinky opatření na veřejné zdraví a ochranu spotřebitele a životního prostředí společně s analýzou rizik [...]

Komise neprodleně oznámí ostatním členským státům návrh technického předpisu a všechny dokumenty, které jí byly předány [...]

[...]

2. Komise a členské státy mohou členskému státu, který předložil návrh technického předpisu, předat připomínky, které tento členský stát vezme v co největší míře v úvahu při následné přípravě technického předpisu.“

4 Článek 6 této směrnice stanoví:

„1. Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o tři měsíce ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 5 odst. 1.

[...]

3. S výjimkou návrhu předpisů týkajících se služeb odloží členské státy přijetí návrhu technického předpisu o dvanáct měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 5 odst. 1 této směrnice, ohlásí-li Komise do tří měsíců od tohoto dne svůj záměr navrhnout nebo přijmout směrnici, nařízení nebo rozhodnutí v této věci [...].

4. Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o dvanáct měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 5 odst. 1 této směrnice, ohlásí-li Komise do tří měsíců od tohoto dne své zjištění, že se návrh technického předpisu týká věci, která je v působnosti návrhu směrnice, nařízení nebo rozhodnutí [...]

[...]

7. Odstavce 1 až 5 se nepoužijí, je-li:

a) členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými a nepředvídatelnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou veřejného zdraví nebo bezpečnosti, s ochranou zvířat nebo rostlin a v případě předpisů pro služby také s veřejným pořádkem, zejména s ochranou mládeže, nucen ve velmi krátké lhůtě připravit technické předpisy tak, aby byly neprodleně vydány a provedeny, aniž by byly možné jakékoli konzultace, [...]

[...]

Ve sdělení podle článku 5 odůvodní členský stát naléhavost příslušných opatření. Komise se k tomuto sdělení vyjádří co nejdříve. V případech nesprávného použití tohoto postupu přijme Komise vhodná opatření. Komise pravidelně informuje Evropský parlament.“

5 Článek 7 odst. 1 písm. c) uvedené směrnice blíže stanoví:

„Články 5 a 6 se nepoužijí pro právní a správní předpisy členských států nebo dobrovolné dohody, jimiž členské státy:

[...]

c) využívají ochranných doložek obsažených v závazných aktech Unie.“

Nařízení č. 1107/2009

6 Bod 8 odůvodnění nařízení č. 1107/2009 zní následovně:

„Účelem tohoto nařízení je zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví lidí a zvířat a životního prostředí a zároveň zabezpečit konkurenceschopnost zemědělství Společenství. [...]“

7 Článek 21 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Komise může schválení účinné látky kdykoli přezkoumat. Komise zohlední žádost členského státu o přezkum schválení účinné látky s ohledem na nové vědeckotechnické poznatky a údaje získané na základě sledování [...]“

8 Článek 49 odst. 2 uvedeného nařízení zní takto:

„Vyskytnou-li se vážné obavy, že ošetřené osivo [...] může představovat vážné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat nebo pro životní prostředí a že tomuto riziku nelze uspokojivě zabránit prostřednictvím opatření přijatých příslušným členským státem nebo státy, neprodleně se regulativním postupem podle čl. 79 odst. 3 přijmou opatření na omezení nebo zákaz používání nebo prodeje tohoto ošetřeného osiva. [...]“

9 Článek 69 téhož nařízení stanoví:

„Pokud je zřejmé, že schválená účinná látka [...] nebo přípravek na ochranu rostlin, jenž byl povolen v souladu s tímto nařízením, může představovat vážné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí a že tomuto riziku nelze uspokojivě zabránit prostřednictvím opatření přijatých dotyčným členským státem nebo státy, neprodleně se regulativním postupem podle čl. 79 odst. 3 přijmou opatření omezující nebo zakazující používání nebo prodej této látky či přípravku, a to buď z podnětu Komise, nebo na žádost členského státu. [...]“

10 Článek 70 nařízení č. 1107/2009 stanoví:

„Odchylně od článku 69 může Komise v krajně naléhavých případech po konzultaci členského státu nebo členských států dočasně přijmout mimořádná opatření, přičemž o tom uvědomí ostatní členské státy.

Co nejdříve, avšak nejpozději do deseti pracovních dnů, se tato opatření potvrdí, změní, zruší či prodlouží regulativním postupem podle čl. 79 odst. 3.“

11 Článek 71 tohoto nařízení blíže stanoví:

„1. Jestliže členský stát oficiálně informuje Komisi o nutnosti přijmout mimořádná opatření a žádné opatření podle článků 69 nebo 70 není přijato, může členský stát přijmout dočasná ochranná opatření. V takovém případě o tom neprodleně uvědomí ostatní členské státy a Komisi.

2. Do 30 pracovních dnů předloží Komise tuto záležitost regulativním postupem podle čl. 79 odst. 3 výboru uvedenému v čl. 79 odst. 1 s cílem prodloužit, změnit nebo zrušit dočasná vnitrostátní ochranná opatření.

3. Členský stát může ponechat svá dočasná vnitrostátní ochranná opatření v platnosti do doby, než budou přijata opatření Společenství.“

Prováděcí nařízení (EU) 2018/783

- 12 Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/783 ze dne 29. května 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky imidaklopid (Úř. věst. 2018, L 132, s. 31), stanoví podmínky pro uvádění na trh a používání imidaklopidu.

Prováděcí nařízení (EU) 2018/784

- 13 Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/784 ze dne 29. května 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky klothianidin (Úř. věst. 2018, L 132, s. 35), stanoví podmínky pro uvádění na trh a používání klothianidinu.

Prováděcí nařízení (EU) 2018/785

- 14 Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/785 ze dne 29. května 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky thiamethoxam (Úř. věst. 2018, L 132, s. 40), stanoví podmínky pro uvádění na trh a používání thiamethoxamu.

Francouzské právo

- 15 Článek L. 253-8 odst. II code rural et de la pêche maritime (zákoník zemědělství a mořského rybolovu) stanoví:

„Používání přípravků na ochranu rostlin, které obsahují jednu nebo více účinných látek ze skupiny neonikotinoidů, a osiva ošetřeného těmito přípravky je od 1. září 2018 zakázáno.

[...]

Výjimky ze zákazu uvedeného v prvním a druhém pododstavci odstavce II mohou být do 1. července 2020 poskytnuty společným rozhodnutím ministrů zemědělství, životního prostředí a zdravotnictví.

[...]“

- 16 Článek D. 253-46-1 tohoto zákoníku, zavedený décret n° 2018-675, du 30 juillet 2018, relatif à la définition des substances actives de la famille des néonicotinoïdes présentes dans les produits phytopharmaceutiques (nařízení č. 2018-675 ze dne 30. července 2018 o definici účinných látek skupiny neonikotinoidů vyskytujících se v přípravcích na ochranu rostlin, JORF ze dne 1. srpna 2018, text č. 7), stanoví:

„Účinnými látkami ze skupiny neonikotinoidů uvedenými v článku L. 253-8 jsou;

- acetamiprid;
- klothianidin;
- imidaklopid;
- thiaklopid;

– thiamethoxam“.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 17 Článek L. 253-8 zákoníku zemědělství a mořského rybolovu stanoví zákaz používání přípravků na ochranu rostlin, které obsahují jednu nebo více účinných látek ze skupiny neonikotinoidů, a osiv ošetřených těmito přípravky od 1. září 2018. Z tohoto zákazu však povoluje přiznání některých výjimek do 1. července 2020.
- 18 Francouzská republika dne 2. února 2017 sdělila Komisi návrh nařízení, ve kterém je uveden výčet účinných látek uvedených v tomto článku. Toto sdělení bylo výslovně založeno na čl. 5 odst. 1 čtvrtém pododstavci směrnice 2015/1535 a neodkazovalo na nařízení č. 1107/2009. Uvedené sdělení zmiňovalo různé studie uvádějící významný dopad neonikotinoidů na životní prostředí a riziko pro lidské zdraví.
- 19 Dne 3. srpna 2017 Komise na toto sdělení odpověděla, že obavy vyjádřené Francouzskou republikou v souvislosti s některými účinnými látkami skupiny neonikotinoidů sdílí. Tento orgán kromě toho upřesnil, že Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) zveřejnil závěry týkající se tří látek, které jsou uvedeny v oznámeném návrhu nařízení, což jej přimělo k tomu, aby přemýšlel o nezbytnosti přijetí dalších omezení.
- 20 Následně prováděcí nařízení 2018/783, 2018/784 a 2018/785 zakázala používání imidaklopridu, klothianidinu a thiamethoxamu od 19. prosince 2018, s výjimkou použití na plodiny ve stálých sklenících, které po celý svůj životní cyklus zůstávají v takovémto skleníku.
- 21 Dne 30. července 2018 přijal předseda vlády na základě článku L. 253-8 zákoníku zemědělství a mořského rybolovu nařízení č. 2018-675, jehož účelem je definovat účinné látky skupiny neonikotinoidů uvedené v tomto článku. Tímto nařízením byl do tohoto zákoníku vložen článek D. 253-46-1, podle kterého jsou těmito zakázanými látkami acetamiprid, klothianidin, imidaklopid, thiaklopid a thiamethoxam.
- 22 Dne 1. října 2018 podal Svaz podniků působících v odvětví ochrany rostlin žalobu ke Conseil d'État (Státní rada, Francie), kterou se domáhal zrušení uvedeného nařízení v rozsahu, v němž je neslučitelné s nařízením č. 1107/2009.
- 23 S ohledem na průběh řízení předcházejícího přijetí nařízení č. 2018-675 má předkládající soud za to, že legalita tohoto nařízení závisí na otázce, zda Francouzská republika měla na základě článku 71 nařízení č. 1107/2009 možnost přijmout toto nařízení jako mimořádné opatření poté, co provedla sdělení na základě směrnice 2015/1535, a třebaže Komise přijala řadu opatření týkajících se používání některých neonikotinoidů uvedených ve zmíněném nařízení.
- 24 Za těchto podmínek se Conseil d'État (Státní rada) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Bylo-li Komisi na základě článku 5 směrnice 2015/1535 formálně oznámeno vnitrostátní opatření, jehož cílem je omezení používání účinných látek [...], avšak s uvedením skutečností, na jejichž základě má členský stát za to, že daná látka může představovat vážné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí a že tomuto riziku lze s ohledem na stávající právní úpravu uspokojivě zabránit pouze prostřednictvím opatření přijatých dotyčným členským státem, přičemž toto uvedení je natolik jasné, že se Komise nemůže zmylit, pokud jako základ tohoto oznámení určí nařízení č. 1107/2009 [...], přísluší [...] Komisi v takovém případě, aby takové oznámení

považovala za oznámení podané v rámci postupu upraveného v člancích 69 a 71 uvedeného nařízení a případně provedla další důkazy nebo přijala opatření odpovídající jak požadavkům stanoveným v tomto nařízení, tak obavám vyjádřeným tímto členským státem?

- 2) V případě kladné odpovědi na tuto otázku: Mají být prováděcí nařízení [...] 2018/783, 2018/784 a 2018/785 [...], kterými se stanoví zákaz používání látek thiamethoxam, klothianidin a imidakloprid s účinností ode dne 19. prosince 2018, s výjimkou ošetřování plodin ve stálých sklenících, které po celý svůj životní cyklus zůstávají v takovémto skleníku, považována za opatření přijatá v reakci na žádost podanou [Francouzskou republikou] dne 2. února 2017, jejímž cílem je všeobecný zákaz používání přípravků na ochranu rostlin obsahujících jednu nebo více látek ze skupiny neonikotinoidů a osiv ošetřených těmito přípravky?
- 3) V případě kladné odpovědi na poslední otázku: Jak může postupovat členský stát, který na základě článku 69 nařízení č. 1107/2009 požádal Komisi, aby přijala opatření k omezení nebo zákazu používání přípravků na ochranu rostlin obsahujících jednu nebo více látek ze skupiny neonikotinoidů a osiv ošetřených těmito přípravky, pokud Komise vyhověla jeho žádosti jen částečně, když omezila používání nikoli všech látek ze skupiny neonikotinoidů, ale pouze tří z těchto látek?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 25 Svaz podniků působících v odvětví ochrany rostlin zpochybňuje přípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 26 Tvrdí, že vnitrostátní opatření, o které se jedná v původním řízení, nemohlo být přijato na základě článku 71 nařízení č. 1107/2009, jelikož představuje konečný zákaz, a nikoli dočasné opatření zavedené do doby, než budou přijata opatření na úrovni Unie. Toto opatření podle něj nemá ani naléhavou povahu, jelikož vyplývá ze zákona z roku 2016, jehož účinky byly odloženy do roku 2018. Kromě toho sdělení uvedeného opatření nevychází z mimořádného postupu upraveného směrnicí 2015/1535.
- 27 Za těchto podmínek nemá první otázka, která se týká dodržení procesních podmínek stanovených v článku 71 nařízení č. 1107/2009, vliv na výsledek sporu v původním řízení. Totéž podle něj platí pro druhou a třetí otázku, protože tyto otázky byly položeny pouze pro případ kladné odpovědi na první otázku. Druhá otázka navíc nemá žádnou spojitost s předmětem sporu v původním řízení.
- 28 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy zavedené článkem 267 SFEU věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání rozsudku, tak relevanci otázek, které Soudnímu dvoru klade. Proto, týkají-li se položené otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 4. prosince 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 26, jakož i citovaná judikatura).
- 29 Z toho vyplývá, že k otázkám týkajícím se unijního práva se váže domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr

nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 4. prosince 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 27, jakož i citovaná judikatura).

- 30 Argumenty uplatněné Svazem podniků působících v odvětví ochrany rostlin nejsou dostatečné k vyvrácení domněnky relevance, která se k položeným otázkám váže.
- 31 Zprvce se totiž jeví, že předkládající soud v této fázi neurčil dosah vnitrostátního opatření, o které jde v původním řízení. Za těchto podmínek nelze vyloučit, že tento soud může mít případně po provedení výkladu tohoto opatření v souladu s unijním právem za to, že má toto opatření dočasnou povahu, a může proto představovat „dočasné ochranné opatření“ ve smyslu článku 71 nařízení č. 1107/2009.
- 32 Zadruhé délka trvání vnitrostátního řízení, které předcházelo přijetí vnitrostátního opatření, o které jde v původním řízení, nemůže být rozhodující, jelikož tato délka trvání nepostačuje k tomu, aby bylo vyloučeno, že se v konečné fázi tohoto řízení mohlo jevit, že je toto opatření „mimořádným opatřením“ ve smyslu tohoto ustanovení, jelikož jeho přijetí bylo napříště nezbytné k tomu, aby se naléhavým způsobem zabránilo vážnému riziku pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí.
- 33 Zatřetí, pokud jde o skutečnost, že nebyl použit postup z naléhavých důvodů stanovený směrnicí 2015/1535 pro uskutečnění sdělení vnitrostátního opatření, o které jde v původním řízení, je třeba uvést, že cílem první otázky je poskytnout předkládajícímu soudu prvky unijního práva nezbytné k určení, zda a případně za jakých podmínek může být sdělení uskutečněné na základě této směrnice zohledněno v rámci postupu stanoveného v článku 71 nařízení č. 1107/2009. Posouzení tohoto argumentu Svazu podniků působících v odvětví ochrany rostlin je tudíž neoddělitelně spjato s odpovědí, kterou je třeba poskytnout na tuto otázku, a nemůže mít tedy za následek nepřipustnost této otázky (obdobně viz rozsudky ze dne 17. ledna 2019, KPMG Baltics, C-639/17, EU:C:2019:31, bod 11, a ze dne 3. prosince 2019, Iccrea Banca, C-414/18, EU:C:2019:1036, bod 30).
- 34 Začtvrté, pokud jde o vztah mezi druhou otázkou a předmětem sporu v původním řízení, je třeba konstatovat, že cílem této otázky je určit, zda některá opatření přijatá Komisí po sdělení uskutečněném Francouzskou republikou mohou být považována za opatření přijatá v reakci na toto sdělení. Vzhledem k tomu, že předkládající soud musí za účelem vyřešení sporu v původním řízení určit, zda nařízení č. 2018-675 mohlo být Francouzskou republikou přijato na základě článku 71 nařízení č. 1107/2009 a že toto ustanovení podmiňuje činnost členských států tím, že Komise nepřijala určitá opatření, nelze mít za to, že druhá otázka zjevně postrádá jakoukoli spojitost s předmětem sporu v původním řízení.
- 35 Z toho vyplývá, že předběžné otázky jsou přípustné.

K první otázce

- 36 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda článek 5 směrnice 2015/1535 a čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 musí být vykládány v tom smyslu, že sdělení uskutečněné na základě článku 5 této směrnice, týkající se vnitrostátního opatření zakazujícího používání určitých účinných látek, na které se toto nařízení vztahuje, je třeba považovat za oficiální informaci o nutnosti přijmout mimořádná opatření ve smyslu čl. 71 odst. 1 uvedeného nařízení, jestliže toto sdělení obsahuje jasné uvedení skutečností, které dokládají, jednak že tyto účinné látky mohou představovat vážné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí a jednak že tomuto riziku lze uspokojivě zabránit pouze prostřednictvím opatření přijatých dotyčným členským státem.

- 37 Článek 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 stanoví, že jestliže členský stát oficiálně informuje Komisi o nutnosti přijmout mimořádná opatření a žádné opatření podle článků 69 nebo 70 tohoto nařízení není přijato, může členský stát přijmout dočasná ochranná opatření. V takovém případě je povinen o tom neprodleně uvědomit ostatní členské státy a Komisi.
- 38 Článek 69 uvedeného nařízení opravňuje Komisi k přijetí mimořádných opatření s cílem omezit nebo zakázat používání nebo prodej účinné látky nebo přípravku na ochranu rostlin, pokud je zřejmé, že tato účinná látka nebo přípravek, jenž byl povolen v souladu s tímto nařízením, může představovat vážné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí a že tomuto riziku nelze uspokojivě zabránit prostřednictvím opatření přijatých dotyčným členským státem nebo státy. Článek 70 nařízení č. 1107/2009 stanoví, že Komise může v krajně naléhavých případech přijmout taková mimořádná opatření v rámci zjednodušeného postupu.
- 39 Cílem postupu zavedeného článkem 71 tohoto nařízení je tedy umožnit, aby Komise, nebo pokud tak neučiní, členský stát přijal mimořádná opatření upravující použití nebo prodej určitých látek nebo přípravků, pokud se jeví, že tato opatření jsou nezbytná pro ochranu zdraví lidí nebo zvířat nebo životního prostředí.
- 40 Článek 5 směrnice 2015/1535 stanoví, že členské státy sdělí neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu. Po tomto sdělení musí být podle článku 6 této směrnice v zásadě proveden odklad přijetí tohoto návrhu, aby bylo tomuto orgánu a ostatním členským státům umožněno podat připomínky k uvedenému návrhu.
- 41 Ačkoli se postup stanovený uvedenou směrnicí může v souladu s jejím čl. 5 odst. 1 čtvrtým pododstavcem týkat opatření členského státu, která směřují k omezení uvádění chemické látky nebo chemického výrobku na trh nebo jejich používání z důvodu ochrany veřejného zdraví nebo životního prostředí, nic to nemění na tom, že oba postupy uvedené v první otázce jsou odlišné.
- 42 Zprv, i když se článek 5 této směrnice použije v zásadě na každý návrh technického předpisu, čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 se týká opatření vztahujících se na látky a výrobky schválené nebo povolené na základě tohoto nařízení.
- 43 Z druhé pak účel sdělení, na základě něhož je zahájen postup stanovený v článku 5 této směrnice, není stejný jako účel oficiální informace, na základě které je zahájen postup zavedený článkem 71 nařízení č. 1107/2009, neboť cílem tohoto sdělení je umožnit Komisi a ostatním členským státům předložit připomínky, zatímco hlavním účelem této informace je podnítit Komisi k tomu, aby reagovala na uvedenou informaci přijetím mimořádných opatření nezbytných k zabránění riziku identifikovanému dotyčným členským státem.
- 44 Zatřetí důsledek, které unijní normotvůrce spojil se sdělením podle článku 5 směrnice 2015/1535 a s informací podle článku 71 nařízení č. 1107/2009, nemají stejnou povahu. Zatímco toto oznámení v zásadě znamená odklad přijetí dotčeného projektu, informace uvedená v čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 může za určitých podmínek umožnit dotyčnému členskému státu, aby neprodleně přijal dočasná vnitrostátní ochranná opatření.
- 45 V tomto ohledu je sice pravda, že postup stanovený v článku 5 směrnice 2015/1535 může vést i k okamžitému přijetí vnitrostátních opatření, pokud dotyčný členský stát využije možnosti zavedené za tímto účelem čl. 6 odst. 7 písm. a) této směrnice, tato možnost však představuje pouze výjimku, jejíž použitelnost ostatně podléhá podmínce, která není uvedena v čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009, a sice nepředvídatelným okolnostem, o něž jde v případě přijatého mimořádného opatření.
- 46 Začtvrté je třeba uvést, jak uvedla generální advokátka v bodě 58 svého stanoviska, že čl. 71 odst. 1 tohoto nařízení musí být považován za ochrannou doložku.

- 47 Rozlišení postupů stanovených v článku 5 uvedené směrnice a v článku 71 uvedeného nařízení je tedy potvrzeno čl. 7 odst. 1 písm. c) téže směrnice, který stanoví, že se její články 5 a 6 nepoužijí pro předpisy členských států, jimiž členské státy využívají ochranných doložek obsažených v závazných aktech Unie.
- 48 I když z judikatury Soudního dvora vyplývá, že skutečnost, že členský stát využije možnosti stanovené unijním aktem přijmout mimořádná opatření, předpokládá dodržení hmotněprávních podmínek a zároveň procesních podmínek uvedených v tomto aktu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. září 2011, Monsanto a další, C-58/10 až C-68/10, EU:C:2011:553, bod 69, jakož i ze dne 13. září 2017, Fidenato a další, C-111/16, EU:C:2017:676, bod 32), je však nutno konstatovat, že předložení věci Komisi podle čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 vyžaduje pouze, aby dotýčný členský stát „oficiálně informoval“ tento orgán, aniž tato informace musí mít zvláštní formu.
- 49 Kromě toho je třeba připomenout, že podle zásady loajální spolupráce zakotvené v čl. 4 odst. 3 SEU se Unie a členské státy navzájem respektují a pomáhají si při plnění úkolů vyplývajících ze Smluv. V tomto ohledu Soudní dvůr zejména uvedl, že tato zásada ukládá nejen členským státům, aby přijaly všechna vhodná opatření k zajištění působnosti a účinnosti unijního práva, ale ukládá rovněž unijním orgánům vzájemnou povinnost loajální spolupráce s členskými státy (rozsudky ze dne 4. září 2014, Španělsko v. Komise, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, bod 87, a ze dne 19. prosince 2019, Amoena, C-677/18, EU:C:2019:1142, bod 55).
- 50 Je nutno rovněž připomenout, že mezi zárukami přiznanými unijním právním řádem figuruje zásada řádné správy, ke které se váže povinnost příslušného orgánu zkoumat pečlivě a nestranně všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu (rozsudek ze dne 29. března 2012, Komise v. Estonsko, C-505/09 P, EU:C:2012:179, bod 95 a citovaná judikatura).
- 51 Za těchto podmínek Komise i přes rozlišení postupů stanovených v článku 5 směrnice 2015/1535 a v čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 nemůže s ohledem na cíl ochrany zdraví lidí a zvířat a životního prostředí, který je uveden v bodě 8 odůvodnění tohoto nařízení, popřít, že sdělení návrhu technického předpisu uskutečněné podle tohoto článku 5 má pro účely použití tohoto čl. 71 odst. 1 určitou relevanci, jestliže jsou skutečnosti, které toto sdělení obsahuje, dostatečné k tomu, aby tomuto orgánu umožnily pochopit, že mu dotčený členský stát měl věc předložit na základě čl. 71 odst. 1 uvedeného nařízení.
- 52 Posledně uvedená podmínka je splněna, jestliže je v dotýcném sdělení uvedena jednak existence rizika souvisejícího se schválenou účinnou látkou nebo s povoleným přípravkem na ochranu rostlin, přičemž cílem sděleného návrhu je tomuto riziku zabránit, a jednak nemožnost tomuto riziku zabránit, jestliže se naléhavě k platným právním předpisům nedoplní dodatečná opatření.
- 53 V takovém případě přísluší Komisi, aby se dotázala dotýcného členského státu, zda je třeba mít za to, že toto sdělení představuje oficiální informaci podle čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009.
- 54 V případě, že Komise takovou žádost tomuto členskému státu nezaslala, je třeba mít za to, že tento orgán byl prostřednictvím uvedeného sdělení oficiálně informován o nutnosti přijmout mimořádná opatření ve smyslu čl. 71 odst. 1 uvedeného nařízení.
- 55 V projednávané věci vyplývá ze samotného znění první otázky, že předkládající soud, jemuž výlučně přísluší, aby posoudil skutkové okolnosti v rámci řízení stanoveného v článku 267 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. května 2020, Azienda Municipale Ambiente, C-15/19, EU:C:2020:371, bod 26 a citovaná judikatura), má za to, že skutečnosti uvedené v bodě 52 tohoto rozsudku skutečně vyplývají ze sdělení uskutečněného Francouzskou republikou.

- 56 Kromě toho z předkládacího rozhodnutí nebo ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, nevyplývá, že by se Komise dotázala Francouzské republiky, zda je třeba mít za to, že toto sdělení má představovat oficiální informaci podle čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009.
- 57 V každém případě je nutno zdůraznit, že okolnost, že oficiální informace, kterou členský stát předal Komisi, již obsahuje návrh opatření, nemůže tento členský stát zprostit povinnosti neprodleně uvědomit ostatní členské státy a Komisi o konečném přijetí tohoto opatření v souladu s čl. 71 odst. 1 druhou větou nařízení č. 1107/2009.
- 58 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že článek 5 směrnice 2015/1535 a čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 musí být vykládány v tom smyslu, že sdělení uskutečněné na základě článku 5 této směrnice, týkající se vnitrostátního opatření zakazujícího používání určitých účinných látek, na které se toto nařízení vztahuje, je třeba považovat za oficiální informaci o nutnosti přijmout mimořádná opatření ve smyslu čl. 71 odst. 1 uvedeného nařízení, jestliže:
- toto sdělení obsahuje jasné uvedení skutečností, které dokládají, jednak že tyto účinné látky mohou představovat vážné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí a jednak že tomuto riziku nelze uspokojivě zabránit bez naléhavého přijetí opatření přijatých dotyčným členským státem, a
 - Komise se tohoto členského státu nedotázala, zda je třeba mít za to, že uvedené sdělení představuje oficiální informaci podle čl. 71 odst. 1 tohoto nařízení.

Ke druhé otázce

- 59 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že prováděcí nařízení 2018/783, 2018/784 a 2018/785 mohou být považována za opatření přijatá Komisí v reakci na sdělení uskutečněné Francouzskou republikou dne 2. února 2017.
- 60 Článek 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 blíže stanoví, že členský stát může poté, co oficiálně informoval Komisi o nutnosti přijmout mimořádná opatření, přijmout dočasná ochranná opatření, pokud „žádné opatření podle článků 69 nebo 70“ tohoto nařízení „není přijato“.
- 61 Ze samotného znění tohoto čl. 71 odst. 1 tedy vyplývá, že pouze přijetí opatření založených na člancích 69 nebo 70 uvedeného nařízení Komisí může vyloučit jakoukoli možnost, aby dotyčný členský stát přijal mimořádná opatření.
- 62 Tento závěr je podpořen obecnou systematikou tohoto nařízení.
- 63 V tomto ohledu je třeba připomenout, že jak vyplývá z bodu 39 tohoto rozsudku, cílem úředního informování Komise členským státem podle čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 je zahájení postupu, který má zajistit, aby Komise, nebo pokud tak neučiní, dotyčný členský stát přijal mimořádná opatření.
- 64 Unijní normotvůrce tak zavedl specifický mimořádný postup, který úzce souvisí s mimořádnými postupy upravenými v člancích 69 a 70 tohoto nařízení, které jsou podobně jako článek 71 tohoto nařízení součástí kapitoly IX uvedeného nařízení. Naproti tomu ustanovení zavádějící tyto mimořádné postupy neodkazují na jiné postupy stanovené tímto nařízením, a musí být tedy považována za nezávislá na posledně uvedených postupech.
- 65 Postup stanovený v článku 71 nařízení č. 1107/2009 se liší zvláště od postupu přezkumu schválení účinné látky upraveného v článku 21 tohoto nařízení, který může být zahájen rovněž na základě žádosti členského státu předložené za tímto účelem.

- 66 Prováděcí nařízení 2018/783, 2018/784 a 2018/785 přitom byla přijata nikoliv na základě článků 69 nebo 70 nařízení č. 1107/2009, ale na základě jiných ustanovení tohoto nařízení.
- 67 Na druhou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že čl. 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že prováděcí nařízení 2018/783, 2018/784 a 2018/785 nemohou být považována za opatření přijatá Komisí v reakci na sdělení uskutečněné Francouzskou republikou dne 2. února 2017.

Ke třetí otázce

- 68 S ohledem na odpověď poskytnutou na druhou otázku není namístě odpovídat na třetí otázku.

K nákladům řízení

- 69 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti a čl. 71 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS musí být vykládány v tom smyslu, že sdělení uskutečněné na základě článku 5 této směrnice, týkající se vnitrostátního opatření zakazujícího používání určitých účinných látek, na které se toto nařízení vztahuje, je třeba považovat za oficiální informaci o nutnosti přijmout mimořádná opatření ve smyslu čl. 71 odst. 1 uvedeného nařízení, jestliže:
 - toto sdělení obsahuje jasné uvedení skutečností, které dokládají, jednak že tyto účinné látky mohou představovat vážné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí a jednak že tomuto riziku nelze uspokojivě zabránit bez naléhavého přijetí opatření přijatých dotýčným členským státem, a
 - Evropská komise se tohoto členského státu nedotázala, zda je třeba mít za to, že uvedené sdělení představuje oficiální informaci podle čl. 71 odst. 1 tohoto nařízení.
- 2) Článek 71 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/783 ze dne 29. května 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky imidakloprid, prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/784 ze dne 29. května 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky klothianidin, a prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/785 ze dne 29. května 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky thiamethoxam, nemohou být považována za opatření přijatá Komisí v reakci na sdělení uskutečněné Francouzskou republikou dne 2. února 2017.

Podpisy